

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETESEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Tarsszerkesztő:
Wagner Antai

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér

Főispánváltozás.

Ki lesz az új főispán? Lépten-nyomon ezt a kérdést halljuk az utcán, a vendéglőben, magánlakásokban. Kétségtelen, hogy a kérdés oly fontossággal bír, hogy általános érdeklődést tudott felkelteni. Méltán van ez így, mivel a főispán, mint az államhatalom közvetlen képviselője egy kisváros életében nemcsak hogy fontos tényező, hanem annak működése a város általános jellegére kihatással bír.

Szemző Gyula főispánsága az erőszak jegyében született; az erőszak jegyében folytatódott és azzal is mult ki. Azt nem lehet elvitatni, hogy egyáltalán megkönnyebbülést okozott távozása. Az emberek szabadon folytathatják foglalkozásaikat, a tisztviselők felszabadultak a nyomás alul. A közgyűlési terembe nyomonult a békés pártatlan tanácskozás, a legutóbbi közgyűlésen a pártok között egyes kérdésekben önmagától külső befolyástól menten az igazságra nézve a város közigazgatási szobán volt kérdéseiben egyhangú határozatok hozattak.

Ha tehát ehora kihatással van a főispán egy város életére; természetes, hogy a pártok, de mindenki mérlegeli az új főispáni kinevezés esélyeit

Nekünk függetlenségi pártiaknak az az óhajunk, hogy olyan főispán jöjjön, kinek elsősorban a haza, a város érdeke fekszik szívében, ezen kérdések mellett természetesen az ő 67-es pártját támogathatja, érdeksítheti, szóval emellett lehet a legkitűnőbb mungó. Mi tisztában lehetünk azzal ami természetes is, hogy a kormány mungó, a főispán sem lehet más.

Mi tehát tárgyilag véve, abban a kényszer helyzetben vagyunk, mint minden ellenzék, hogy a kormány exponensét el kell fogadnunk, mert csak a mértékhiitelesítő hivatalhoz felelbezzhetünk ellene.

Igy tehát minket csak a főispán személye érdekel annyiban, hogy mily hasznos hoz a városra

Óhajtandó volna tehát, hogy az új főispán apróbb összeköttetésekkel bírjon a kormányánál, hogy a város érdekeit

megvédeni képes legyen, másrészt pedig, hogy a város társadalmi békéjét helyreállítani képes legyen és normális, nyugodt, rendes viszonyokat hozhasson létre. A város érdeke ez pártkülönbség nélkül, hogy a jog, törvény és igazság korszaka érvényesüljön.

Igen sok személyi kombinációt hallottunk. A többek között dr. Hegedüs Aladár polgármesterét is. Egyszer favorit volt, máskor adutsider. Hallottunk érveket pro és contra. A vélemény az volt, hogy a polgármester jó viszonyban van a függetlenségi pártokkal és azokkal kacérkodik. Ez jellemzi leginkább azt a szűk látókörű felfogást, amely a saját érdekét sem képes megítélni. Igaz, hogy dr. Hegedüs a függetlenségi pártokkal a jó viszonyt fenntartotta. Ép ez mutatta politikai okosságát és Baján csak az a főispán tud rendes békés viszonyokat teremteni, aki a pártokkal jó viszonyban van. Azért, mert egy főispán az ellenzékkel jó viszonyban van; természetesen csak a kormánypárttal tart hat minden fontosabb érdemleges dolognál, mert különben felmentik és a saját érdeke az, hogy a saját párthoz tártson. Ép ez jellemezte Szemző főispánságát, hogy csak pártember volt, minden más előbbi bliktri. Miért is ki volt zárva, hogy Szemző akár képviselőválasztáson, akár más a legkisebb városi kérdésben valamint mással, mint erőszakkal keresztül nem vihetett volna.

Ámde erőszakkal kormányozni állandóan nem lehet. A kormányánál is tart még az erőszak, de a verebek is csiripelik már, hogy az erőszak a legrövidebb idő alatt megbukott.

Igy tehát igenis akár Hegedüs Aladár lesz főispán, akár más; annak a béke, a közhasznú tevékenység jegyében kell beköszöntenie és annak igenis az ellenzékkel nem szabad hadi lábon állania: ez nemcsak országos, nemcsak városi, hanem munkapárti érdek is.

Mi függetlenségiiek jól tudjuk azt, hogy Hegedüs Aladárnak nem használunk, sőt ártunk támogató sorainkkal és nem is irtam volna, ha nem nyertem volna értesülést, hogy Hegedüs főispán sága el van ejtve. Hisz ismerem a munkapárti kétségtelen szűk látókörű felfogást, hogy már csak azért sem támo-

gatják Hegedüs főispánságát, mert mi szimpatikusan irunk róla: Nem vehetik tőlem rossz néven, mert azt maguk is kénytelenek beismerni és így bár fentiek szerint helyes lett volna Hegedüs főispánsága és a városra nézve közvetlen anyagi hasznót, nyugodt megtakarítást és békés fejlődést jelentett volna Hegedüs személye, ennek az aktái le vannak zárva.

Hogy ki és mi következik, azt meg látjuk.

Dr. Valentin Emil.

Vizbe esett

jó hosszú időre a bajai színház.

Ne gondolják kérem, hogy képletesen mondjuk, hogy vizbe esett a színház, hanem a szó igaz és valódi értelmében ott fuldoklik a színház egy még meg sem levő nagy nagyon nagy vízben. Persze, úgy, ahogy mi ezeket itt elmondjuk, az olvasó nem igen érti meg, hogy miről is van voltaképpen szó.

A közönség emlékezhetik arra, hogy a városban már régebben megnyilvánult az-az óhaj, hogy végre legyen a városnak egy olyan helyisége, ahol tisztességes színlelőadásokat lehessen tartani. Terveztünk, terveket és költségvetéseket készítettünk, míg végre a hosszú és nehéz vajadás után megszületett nagynehezen Krémer színigazgató ideiglenes szinköre. Ideiglenesnek volt a szinkör tervezve és most, az idén le is jár az ideje. Ugy tudjuk, hogy Krémer igazgató szerződésben kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy a szinkört lebontatja és most, hogy utolsó esztendőben játszik itt a társulat, a szezon zártával, augusztus hó 28-án megkonduul fölötte a lélekharang és lebontatja a szinkört az igazgató. Aztán megint ott állunk, ahol állottunk három esztendővel ezelőtt. Az-az még annál is messzebb. Mert három esztendővel ezelőtt meg volt a lehetősége annak, hogy építhetünk színházat. Ma annak a lehetőségétől is elesztünk és most eljutottunk ahhoz a nagy vízhez, amelybe beleesett a bajai színházépítés.

Mevezetesen a Tisza István rémuralmának egyik pontja az a törvény, amelyet a képviselőházi ülésnek kinevezett munkapárti értekezlet alkotott. Ez a városi törvény. A munkapárt a fejébe vett, hogy ha már belejött a «törvény» csinálás svungjába, hát megcsinálja a városok fejlesztéséről szóló törvényt is. És munkapárti recipe szerint gyorsfutamban, minden gondolkodás nélkül az ezer törvény között megcsinálták ezt is oly alaposan, hogy a városok további fejlődésé-

Mégis a „CSERBA“-féle pörkölt kávé a legjobb

nek sok helyütt gátat fog emelni. Ezek közé tartozik Baja is.

Ma ugyan nem látjuk a színházépítésre vonatkozó komoly akarást, de megjöhet az az idő, amikor komolyan látnak hozzá a színházépítéshez és akkor ott áll az akarás előtt az új városi törvények tilalomfája. Baja nem építhet színházat, ha még olyan nagyon is akarna építeni.

Ez a sebtében, hirtelenében megcsinált törvény hosszú, nagyon hosszú időre lehetlenné tette nekünk a színház építést. Az új városi törvény alapvető gondolata ugyanis az, hogy a vidéki városok felett okvetlen tutorkodni kell és így a városokat valóságos gondnokság alá helyezték. Ugy tettek a vidéki városokkal, mint a tékozló fiúval szoktak tenni. Akaratszabadságát, amely eddig is elég szűk körré volt szorítva, még kisebb területre szorították és előre is meghatározzák, hogy milyen sorrendben szabad akarnia a városnak.

A városok fejlesztéséről szóló törvény szerint nem építhet magának színházat egy város mindaddig, amíg nincsen a város csatornázva és nincsen ellátva vízvezetékkel.

Már most mi a helyzet Baján? Az, hogy ha még úgy birunk is színházat építeni, az új törvény megakadályoz abban. Mert azzal tisztába kell lennünk, hogy ha még úgy bizottságoznak is, ha még úgy hirdetik is, hogy a vízvezeték a megvalósulás küszöbén áll és ha még oly erősen is akarjuk megvalósítani, évek hosszú sora kell ahhoz, hogy az tényleg meglegyen. Azt hiszem, hogy nagyon rövid időt mondunk, ha azt állítjuk, hogy másfél évtized is letelik addig, amíg színház építésre csak gondolhatunk, mert legalább ennyi időnek kell eltelti, amire a bajai vízvezeték és csatornázás meglesz.

Már most, ha lebontatja, vagy nem bontatja le Krémer a szinkörét, mi a legjobb esetben ismét egy olyan deszkabódéból összetakolt szinkörben találjuk meg a színházunkat, mint eddig. Mert ennél többet nem áldozhat semmilyen igazgató.

Csak egy megoldás javíthat a helyzeten: Ha az ipartestületnek módjában lesz tényleg megépíteni a nagytermét, amely egy időre pótolhatja a színházat. Ezt azonban tudunkkal csak úgy építheti meg, ha ebben a kulturális törekvésében támogatják.

Ha az ipartestületnek nem sikerül az építkezést keresztül vinni, akkor hogy jó pestiesen fejezzük ki magunkat — szépen kinézünk.

Már most az a kérdés, hogy hogyan dől el a befagyasztott színházkérdés ügye. F. K.

Színház.

A kém.

Közepes publikum előtt adta elő tegnap este Krémer Sándor színtársulata ezt a pompás, minden érdeklődést megérdemlő színdarabot. Az előadás pedig megérdemelte volna a nagyobb és fokozottabb érdeklődést is. Halasi Mariska tehetségének és játéktudásának teljében lépett az őt szeretettel körülvevő publikuma elé és ezúttal is rászolgált a közönség szeretetteljes érdeklődésére. Mellette igen jók voltak Martinek Ilonka és Kendi Boriska. A férfiak közül különösen kivált László Gyula, Tallián László, aki ezúttal igazán rászolgált a közönség elismerésére. Horváth József pompás kabinetalakítást nyújtott. Ellenben Varsa Gyulától legalább annyit kérünk, hogy szereptudással lépjen a színpadra. Kertész Lajos ezúttal is szimpátiikus jelenség volt és ügyesen oldotta meg a rábízott feladatot. A többi szereplők is elég jók voltak. P. B.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. július 4.

Justh Gyula

v. b. titkos tanácsossága.

A fővárosi lapok mai száma közli Justh Gyulának azon szenzációs elhatározását, hogy lemond a v. b. titkos tanácsosságról. Károlyi Mihály gróf ma Budapestre érkezve kijelentette, hogy Justh Gyula felhatalmazása nélkül nem nyilatkozhatik. Annyit azonban megjegyez, hogy a reggeli lapokban közölt levél szövege nem egyezik az eredetivel. — Justhot Karlsbadban megröhan-ták az ujságírók, de Justh nem akart semmiféle politikai kérdésben nyilatkozni. A bécsi lapok hasábszámra foglalkoznak az esettel és a Presse azt írja, hogy a királynak az a felfogása, hogy a v. b. titkos tanácsosságról lemondani nem lehet.

Merényletterv Tisza István ellen.

Egy háztulajdonos felment a rendőrséghez, hogy egyik lakója azzal a tervvel foglalkozik, hogy Tiszát megölje. A rendőrség megállapította, hogy a merénylő Budapesten folyton Tisza közelében volt, míg Tisza elutazása után ő is utána utazott és most Nagyvárad körül látták. Tiszák azt modják, hogy bérgyilkosság készül, míg a rendőrség megállá-

pitotta, hogy egy maniákussal van dolga. Tiszát most nyolc detektív veszi körül.

Harmadosztályu

kocsikat kapcsolnak kísérletképen a bécsi, a brassói, a zimonyi és orsovai gyorsvonatokhoz. Ha beválik, akkor minden gyorsvonat kap harmadosztályu kocsit.

NAPIHIREK.

Cservenka pusztulása. A napokban szörnyű vihar pusztított alsó Bácskában. Emberemlékezet óta nem látott rettenetes szélvihar, hatalmas esőzáró tette tönkre egy csomó bácsmezei község határában a gyümölcsösöket, a szőlőket és gabonavetéseket. A pusztító vihar a legnagyobb mértékben Cservenka községét érte. Itt rengeteg károk, sokáig ki nem heverhető pusztulások maradtak hátra a rettenetes zivatar után. A cservenkai pusztulásról a Bácsmezei Napló tudósítója következőkben számol be: Mult csütörtökön délután sűrű, fekete viharfelhők borultak Cservenkára. Rettenetes szélvihar dühöngött. A község határában derékban törte ketté a fákat, lesodorta a házak tetéjét az óriási szélroham. Fél óra hosszat tartott ez a kísérteties orkán. Aztán megeredt az eső. Olyan heves nyári zápor zuhogott, amilyenre Cservenkán senki sem emlékszik. Egész délután és éjjel éjfélutánig tartott majdnem megszakítás nélkül a borzalmas égszakadás. Az utcákon utca-szélességben rohant az össze-gyülemlett rengeteg víz. Az átázott házfalak, kerítések egymásután dültek össze. Künt a község határában a szélvihartól letarolt gabonaföldeknek méter mély víztömeg folyt. Még ma is mindenfelé nagy víz áll a vetések felett. Napokig is eltart, amíg lefolyik. Mihelyt kitört a borzalmas szélroham, a község előljárósága segítséget kért a környékbéli falvakból, ahonnan segítségül is jöttek az önkéntes tűzoltóegyletek. Ezeknek köszönhető, hogy emberélet nem esett áldozatul az orkánnak, bár több parasztház, különösen a falu végi vályogból épített kis házak rombadültek. A pusztítás okozta károkat most kiküldött bizottság fogja megállapítani pontosan.

Állami kertészeti telepek. Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter az ország több nagyobb s a közlelemzés szempontjából fontos helyén, az érdekeltek aránylagos bevonásával megfelelő kertészeti telepek felállítását vette tervbe. A miniszter főleg az olyan helyeken tervezi a telepek felállítását, melyeknek környékén a munkásoknak zöld-ségnemekkel való ellátása tekintetében hiány mutatkozik.

Aratásig nem lesz végrehajtás. A zombori pénzügyigazgatósághoz érdekes rendelet érkezett a pénzügyminiszter aláírásával. Elrendeli, hogy a mezőgazdasági munkái fog-

Kékhő, rézkénpor, kénmáj és raffiahancs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban. ::

Rézkénporló,

szabadalmazott

(Napjegyű.)

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánal, tökéletes berendezéssel, Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű.

Mindenmely permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

lalkozó adósok hátralékos adója iránt indított végrehajtási eljárás az aratás utáni szünetben. Aratás után annál nagyobb mértékben kezdődhetik az ekzekválások, mert lesz pénz a parasztnak s az ármádiának is kell. Hjah, ugy kell annak a páriának, ki a választásokon eladta a lelket.

Blaha Lujza Bécsben. A Magyar Színház legutóbbi bécsi vendégszereplése alkalmából nemzetünk örökifjú csalogánya is föllépett a »Nagymamában.« Mondanunk sem kell, hogy a nagy művész nő óriási sikert aratott. Felvonás közöskben és az előadás végén, harminc negyvenszer hívták a lámpák elé a mi annyira kifárasztotta, hogy a második és harmadik felvonás közt nagyobb szünetet kellett elrendelni. Édeskéim, mondá csicsergő hangján, biz ebbe belefáradtam, adjatok valami frissítőt. Páncél mester, a kitűnő rendező, kellő hódolattal a művész nő elé lépett és így szólott: Nagyasszonyom, magammal hoztam zárt csomagban a két elefánt védjegyű Diadal pörkölt kávé, mely a legjobb kávék keveréke. E kitűnő ízű és fölséges zamatra kávé a tulajdonos saját módszere szerint van pörkölve és évekig megtartja e két tulajdonságát. Főzözetek hát hamar belőle. Ugy is lón. A művész nő megitta a csésze Diadal kávéját és frissen és rugalmasan játszott a harmadik felvonásban. A dolog csattanója az, hogy azóta a bécsi művész nők állandóan a Diadal kávéját isszák, mert megvannak arról győződve, hogy művészni játékok emiatt talál a közönségnél méltátságra.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

A légszesz-gyárban

4 lámpagyújtogató felfogat-tatik jelentkezni lehet a gondnoknál (Deszkás-utca 13. sz.) és a légszesz-gyárban a gázmesternél.

Szent Antal-utcai

házam,

melyben **öt szoba, üvegezett folyoso, istálló, fészter, nagy udvar és kert** egy minden hozzá való helyiség, **augusztusra, esetleg azonnal kiadó.** Bővebb tudósítást kapni gróf Zichy Bódog-tér 6 sz. alatt.

A Goldschmiedt-féle gőzmalom mellett lévő Nagy Zsigaféle házban a **korcsmai helyiség** f. évi augusztus hó 1-ére **kiadó.**

Értekezhetni dr. Kiss György ügyvédi irodájában

HINTÓ

négyülékes, igen könnyű, új tengelyekkel, egyébként is kifogástalan karban, **eladó.** Bővebb felvilágosítás

ifj. **Wagner Antalnál** nyerhető

Szünidőben ajánlkozik tanításra

sikeres működési gyakorlattal **Bezerédy Géza** főg. VI. Bajaszentistván.

Egy jó, tisztességes fiut

azonnal **felveszek fényképész tanulóknak, Nesselroth Bernát fényképész.**

A „Központi Szálloda”

utcai ablakait és egy négyszárnyú üvegajtót eladjuk. **Goldner Testvérek.**

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzalogkölcsonöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Tanuló kellő iskolai képzettséggel felvétetik **Drescher Gyulánál.**

Eladó.

Új berendezkedés miatt eladó a Központi-Szállodában három **billiárdasztal** és az összes **gázluster.**

Zweig Mór

a Központi-Szálloda tulajdonosa.

SALVATOR

GUMMI SÁRKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGÚ!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Egy jó házból való **fiu**

tanulóul

felvétetik

Stampfl Jenő

fűszerüzletében.

ÁLLANDÓ

BYTORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszítéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

A mesterdálnok . . .

Czipóm szép és tökéletes.
Benne jární élvezetes.
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajt' van

PALMA
KAUCSUK-SAROK.

Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként
2-24 K-tól kezdve
Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
Beton műkölépcső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépcső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve
Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve
Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve
Drótbetétes cementesővek 15-100 cm. átmérőig
Kút fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kútmedencék betonból 6 K-tól kezdve
Tízmedencék betonból 16 K-tól kezdve
1 kocsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-

jegygyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/2 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/2 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/2 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

Kátrány, carbolineum fedőlemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Főter.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható.

Tartós és nem ragad.

Mosható.

Kerti butor lakkok

Szalmakalap lakkok